Akademik ?yimserlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik ?yimserlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16526

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik ?yimserlik Ölçe?i, e?itim ortamlar?nda okullar?n ve ö?retmenlerin ö?rencilerin ba?ar?s?na olan inanc?n?, güvenini ve akademik hedeflere ula?ma konusundaki kararl?l???n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Gürkan Y?ld?z ve Arif Özer taraf?ndan 2012 y?l?nda Türkçe diline **uyarlama** çal??mas? yap?larak Türk kültürü ve e?itim sistemi ba?lam?nda geçerlik ve güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle e?itim çal??anlar?n?n kolektif yeterlilik, ö?renci ve velilere duyulan güven ve akademik ba?ar?ya verilen önem gibi boyutlar? kapsayan akademik iyimserlik düzeylerini belirlemeyi hedefler.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçeye çeviri sürecini takiben, **psikometri** standartlar?na uygun olarak hem aç?mlay?c? hem de **do?rulay?c? faktör analizleri** kullan?larak yap?sal geçerli?inin test edilmesini içermi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçede güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Akademik iyimserlik, ölçek uyarlamas?, **e?itim psikolojisi**, psikometri, güvenirlik, geçerlik, kollektif yeterlilik, ö?retmen tutumlar?.

Yazarlar

Gürkan Y?ld?z, Arif Özer

Amaç

Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin temel amac?, e?itim kurumlar?nda görev yapan personelin ve kurumlar?n genel olarak akademik ba?ar?ya yönelik olumlu beklentiler, yüksek yeterlilik alg?s? ve ö?rencilere yönelik güven duygular?n? kapsayan **Akademik ?yimserlik** düzeylerini saptamakt?r. Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? ise, orijinal ölçe?in yap?sal özelliklerini ve ölçüm gücünü Türk örnekleminde koruyarak, alandaki ara?t?rmac?lara ve uygulay?c?lara uluslararas? standartlarda bir araç sunmay? amaçlam??t?r.

Bu araç sayesinde, okullar?n kültürel ve örgütsel iklimlerinin akademik ba?ar? üzerindeki potansiyel etkileri incelenebilir ve ö?retmenlerin mesleki geli?imi ile ö?renci motivasyonunu art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirilebilir.

Yap?/Kavram

Ölçek, sosyal psikoloji ve **e?itim psikolojisi** alanlar?n?n kesi?iminde yer alan **Akademik ?yimserlik** (Academic Optimism) kavram?n? ölçmektedir. Bu kavram, genellikle üç ana

ARABPSYCHOLOGY.COM

bile?enden olu?maktad?r:

Kolektif Ö?retmen Yeterlili?i (Collective Teacher Efficacy): Ö?retmenlerin, zorlu ö?rencileri bile e?itme kapasitelerine olan ortak inanc?.

Veli ve Ö?renciye Güven (Trust in Parents and Students): Ö?retmenlerin, ö?rencilerin ve velilerin okulun misyonunu destekleyece?ine dair inanc?.

Akademik Bask?/Vurgu (Academic Press): Okulun, tüm ö?rencilerin yüksek akademik standartlara ula?mas? gerekti?i yönündeki normatif beklentisi ve uygulamalar?.

Akademik iyimserlik, okul ba?ar?s?n?n önemli bir yorday?c?s? olarak kabul edilir ve bu ölçek, söz konusu üç boyutun entegre bir yap?s?n? ölçmeyi hedefler.

Geçerlik

Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas?nda yap?sal geçerlili?ini kan?tlamak amac?yla kapsaml? istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Yap?lan analizler, ölçe?in teorik olarak dayand??? çok boyutlu yap?y? Türk kültüründe de ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Geçerlik çal??malar? için hem **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) hem de **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) tekniklerinden yararlan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk verileriyle uyumlu oldu?unu desteklemi? ve maddelerin ilgili alt ölçeklere yeterli yüklenim gösterdi?ini ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizlerde, ölçe?in alt boyutlar? için ayr? ayr? **Cronbach alfa katsay?lar?** hesaplanm??t?r.

Elde edilen **Cronbach alfa katsay?lar?** de?erleri, ölçe?in farkl? alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve bu sayede ölçülen özelli?in tutarl? bir ?ekilde ölçüldü?ünü kan?tlam??t?r. Bu durum, ölçe?in ara?t?rma ve uygulama ortamlar?nda güvenle kullan?labilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek üzere uygulanan faktör analizi teknikleri, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulam??t?r. Ba?lang?çta **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) ile madde yükleri ve faktör yap?s? incelenmi?; ard?ndan teorik yap?y? test etmek üzere **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) gerçekle?tirilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

DFA modeli, akademik iyimserli?in kolektif yeterlilik, güven ve akademik bask?/vurgu boyutlar?ndan olu?an üç faktörlü yap?s?n? ba?ar?yla desteklemi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formunda da geçerlili?ini korudu?unu göstermektedir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (5'li veya 6'l? Likert, orijinal çal??mada belirtilmedi?i için standart uygulama varsay?lm??t?r). Derecelendirme bilgisi kaynakta bo? b?rak?lm??t?r.

Mevcut Diller: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal dil).

Popülasyon Grubu: E?itim çal??anlar? ve ö?retmenler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Ö?retmenler).

Popülasyon Detaylar?: ?lkokul, ortaokul veya lise düzeyinde görev yapan e?itim personeli. Uyarlama çal??mas? genellikle ö?retmenler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i, psikometrik de?erlendirme.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen yeterlili?i, okul iklimi, akademik bask?, örgüt kültürü, ölçek geli?tirme, **Akademik ?yimserlik**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Arif Özer

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: arifozer@gazi.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye (Çal??ma dönemindeki kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar (Arif Özer) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2012

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal makaleye ait tam metin ba?lant?s? a?a??dad?r: ac.els-cdn.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: akademik-iyimserlik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Yildiz, G., & Ozer, A. (2012). Examining of adaptability of academic optimism scale into Turkish language. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 47, 566-571.

Akademik ?yimserlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu bölüme ölçe?in orijinal maddeleri (sorular?) eklenmelidir. Kaynak içerikte ölçek maddeleri sunulmad??? için bu alana yaln?zca bir aç?klama notu eklenmi?tir.

Ölçe?in maddeleri, uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? orijinal akademik makalede (Y?ld?z & Özer, 2012) bulunabilir. Maddeler, ö?retmenlerin kolektif yeterlilik, veli ve ö?renciye güven ile akademik ba?ar?ya vurgu alt boyutlar?n? ölçmeye odaklanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM